

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 20. oktobra 2022 *

„Predhodno odločanje – Mejni nadzor, azil in priseljevanje – Azilna politika – Dovoljenje za prebivanje za državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so jim pomagali pri nezakoniti preselitvi in ki sodelujejo s pristojnimi organi – Direktiva 2004/81/ES – Člen 6 – Področje uporabe – Državljan tretje države, ki trdi, da je bil žrtev kršitve, povezane s trgovino z ljudmi – Upravičenost do roka za premislek iz člena 6(1) te direktive – Prepoved izvršitve ukrepa za odstranitev – Pojem – Obseg – Računanje tega roka za premislek – Uredba (EU) št. 604/2013 – Merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva – Predaja v državo članico, ki je odgovorna za obravnavanje te prošnje za mednarodno zaščito“

V zadevi C-66/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu, Nizozemska) z odločbo z dne 28. januarja 2021, ki je na Sodišče prispela 29. januarja 2021, v postopku

O. T. E.

proti

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos, predsednik senata, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, J.-C. Bonichot, S. Rodin, sodnika, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in P. Huurnink, agentki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,
- za Evropsko komisijo C. Cattabriga in F. Wilman, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 2. junija 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6 Direktive Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, izdanem prebivalcem tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja, ki sodelujejo s pristojnimi organi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 69).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med O. T. E., ki je nigerijski državljan, in Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, Nizozemska) (v nadaljevanju: državni sekretar), ker je ta brez obravnave zavrnil prošnjo tožeče stranke iz postopka v glavni stvari za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na podlagi azila z obrazložitvijo, da je Italijanska republika tista država članica, ki je odgovorna za obravnavanje te prošnje.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2004/81

- 3 V uvodnih izjavah 2, 4 in od 9 do 11 Direktive 2004/81 je navedeno:

„(2) Na posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 je Evropski svet izrazil odločenost za boj proti nezakonitemu priseljevanju pri izvoru, na primer z osredotočenjem na osebe, udeležene v nedovoljeni trgovini z ljudmi, in ekonomskem izkoriščanju priseljencev. Pozval je države članice, naj združijo svoja prizadevanja pri odkrivanju in razbijanju kriminalnih združb, medtem ko ščitijo pravice žrtev.

[...]

(4) Ta direktiva ne posega v varstvo beguncev, upravičencev do nadaljnjega varstva, in oseb, ki zahtevajo mednarodno zaščito po mednarodnih begunskih zakonih, in ne posega v druge instrumente človekovih pravic.

[...]

- (9) Ta direktiva uvaja dovoljenje za prebivanje, namenjeno žrtvam nedovoljene trgovine z ljudmi, ali, če država članica sklone razširiti obseg te direktive, državljanom tretjih držav, ki so bili predmet dejanj omogočanja nezakonitega priseljevanja in za katere dovoljenje za prebivanje predstavlja dovolj veliko spodbudo za sodelovanje s pristojnimi organi, medtem ko so vključeni nekateri pogoji za preprečevanje zlorabe.
- (10) Zato je treba določiti merila za izdajo dovoljenja za prebivanje, pogoje bivanja in razloge za nepodaljšanje in odvzem. Pravica do bivanja po tej direktivi je določena s pogoji in začasna.
- (11) Zadevne državljanke tretjih držav je treba obvestiti o možnosti pridobitve tega dovoljenja za bivanje in jim dati rok za premislek o svojem položaju. To naj pripomore k temu, da bodo prišli do dobro utemeljene odločitve, ali bodo sodelovali s pristojnimi organi, ki so lahko policija, organi pregona in sodni organi (glede na tveganje, ki ga to lahko prinaša), tako da sodelujejo prosto in zato bolj učinkovito.“

4 Člen 1 te direktive določa:

„Namen te direktive je opredeliti pogoje za izdajo dovoljenj za prebivanje z omejenim rokom veljavnosti, povezanim s trajanjem ustreznih nacionalnih postopkov, državljanom tretjih držav, ki sodelujejo v boju proti nedovoljeni trgovini z ljudmi ali proti dejanjem omogočanja nezakonitega priseljevanja.“

5 Člen 2 navedene direktive določa:

„V tej direktivi:

[...]

(d) ‚ukrep za izvršitev odredbe o izgonu [odstranitvi]‘ pomeni vsak ukrep, ki ga sprejmejo države članice za izvršitev sklepa pristojnih organov o izreku izgona [odstranitve] državljanu tretje države;

(e) ‚dovoljenje za prebivanje‘ pomeni vsako dovoljenje, ki ga izda država članica, s katerim je državljanu tretje države, ki izpolnjuje pogoje iz te direktive, dovoljeno legalno bivanje na njenem ozemlju;

[...]“

6 Člen 3(1) iste direktive določa:

„Države članice uporabljajo to direktivo za državljanke tretjih držav, ki so ali so bili žrtve kršitev, povezanih z nedovoljeno trgovino z ljudmi, tudi če so na ozemlje držav članic vstopili nelegalno.“

7 Člen 5, prvi odstavek, Direktive 2004/81 določa:

„Kadar pristojni organi držav članic menijo, da lahko državljan tretje države spada v obseg te direktive, zadevno osebo obvestijo o možnostih, ki jih ta direktiva ponuja.“

8 Člen 6 te direktive, naslovljen „Rok za premislek“, določa:

„1. Države članice zadevnim državljanom tretjih držav zagotovijo rok za premislek, med katerim lahko okrevaajo in se rešijo vpliva storilcev kršitev, tako da se lahko utemeljeno odločijo, ali bodo sodelovali s pristojnimi organi.

Trajanje in začetek roka iz prvega pododstavka se določita skladno z nacionalno zakonodajo.

2. Med rokom za premislek in med čakanjem na sklep pristojnih organov imajo zadevni državljani tretjih držav dostop do oskrbe iz člena 7, odredbe o njihovem izgonu pa ni mogoče izvršiti.

3. Rok za premislek ne ustvarja pravice do bivanja po tej direktivi.

4. Država članica lahko kadarkoli prekine rok za premislek, če pristojni organi ugotovijo, da je zadevna oseba dejavno, prostovoljno in na lastno pobudo obnovila stik s storilci kršitev iz člena 2(b) in (c), ali iz razlogov, povezanih z javnim redom in varovanjem nacionalne varnosti.“

9 Člen 7 navedene direktive, naslovljen „Oskrba, zagotovljena pred izdajo dovoljenja za prebivanje“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se zadevnim državljanom tretjih držav brez ustreznih sredstev nudi življenjski standard, ki jim lahko zagotovi preživljanje in dostop do nujne zdravniške oskrbe. Skrbijo za posebne potrebe najbolj ranljivih, pri čemer po potrebi in če je tako predpisano z nacionalno zakonodajo, vključijo psihološko pomoč.

2. Države članice ob uporabi te direktive ustrezno upoštevajo potrebo po varnosti in zaščiti zadevnih državljanov tretjih držav, skladno z nacionalno zakonodajo.

[...]“

10 Člen 8 te direktive, naslovljen „Izdaja in podaljšanje dovoljenja za prebivanje“, v odstavku 1 določa:

„Po poteku roka za premislek ali pred tem, če pristojni organi menijo, da je zadevni državljan tretje države že izpolnil merilo iz pododstavka (b), lahko države članice presodijo:

(a) možnost, ki jo podaljšanje bivanja na njihovem območju pomeni za preiskovanje ali sodni postopek; in

(b) ali je državljan pokazal jasen namen sodelovanja; in

(c) ali je prekinil vse stike z osumljenci za dejanja, ki lahko spadajo med kršitve iz člena 2(b) in (c).“

Uredba Dublin III

11 Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109), je bila razveljavljena in nadomeščena z učinkom od 18. julija 2013 z Uredbo (EU) št. 604/2013

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31; v nadaljevanju: Uredba Dublin III).

12 Člen 1 Uredbe Dublin III določa:

„V tej uredbi so določena merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (v nadaljnjem besedilu: odgovorna država članica).“

13 Člen 21 te uredbe, naslovljen „Predložitev zahteve za sprejem“, v odstavku 1 določa:

„Kadar država članica, v kateri je bila vložena prošnja za mednarodno zaščito, meni, da je za obravnavanje prošnje odgovorna druga država članica, lahko čim hitreje, v vsakem primeru pa tri mesece od datuma, na katerega je bila prošnja vložena v smislu člena 20(2), od druge države članice zahteva, da sprejme prošilca.“

Ne glede na prvi pododstavek v primeru zadetka v sistemu Eurodac, ki se ujema s podatki, zabeleženimi v skladu s členom 14 Uredbe (EU) št. 603/2013 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe št. 604/2013 in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (UL 2013, L, 180, str. 1)], se v skladu s členom 15(2) navedene uredbe zahteva pošlje v dveh mesecih od prejema tega zadetka.

Kadar zahteva po sprejemu prošilca ni dana v obdobjih, določenih v prvem in drugem pododstavku, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna država članica, v kateri je bila prošnja vložena.“

14 Člen 26(1), prvi stavek, Uredbe Dublin III določa:

„Kadar se država članica, na katero je naslovljena zahteva, strinja, da bo sprejela ali ponovno sprejela prošilca ali drugo osebo iz člena 18(1)(c) ali (d), država članica, ki daje zahtevo, uradno obvesti zadevno osebo o odločitvi o njeni predaji v odgovorno državo članico in kjer je ustrezno, o odločitvi, da njene prošnje za mednarodno zaščito ne bo obravnavala.“

15 Člen 27 te uredbe, naslovljen „Pravna sredstva“, določa:

„1. Prošilec ali druga oseba iz člena 18(1)(c) ali (d) ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva v obliki pritožbe zoper odločitev o predaji ali ponovnega dejanskega in zakonskega pregleda te odločitve pred sodiščem ali razsodiščem.“

2. Države članice zagotovijo razumno obdobje, v katerem lahko zadevna oseba v skladu z odstavkom 1 uveljavlja svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

3. Za namene pritožb zoper ali ponovnega pregleda odločitev o predaji države članice v svojem nacionalnem pravu določijo:

(a) da ima prošilec na podlagi pritožbe ali ponovnega pregleda pravico ostati v zadevni državi članici do zaključka postopka pritožbe ali ponovnega pregleda, ali

- (b) da se predaja avtomatično odloži in da takšna odložitve preneha veljati po preteku razumnega obdobja, v katerem bi sodišče ali rzsodišče po natančni preučitvi zahteve za odlog moralo odločiti, ali pritožbi ali ponovnemu pregledu zahteve odobri odložilni učinek, ali
- (c) da ima zadevna oseba možnost, da v razumnem obdobju od sodišča ali rzsodišča zahteva odložitve izvršitve odločitve o predaji, dokler se obravnava njegova pritožba ali poteka ponovni pregled. [...]"

16 Člen 29 navedene uredbe določa:

„1. Predaja prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) iz države članice, ki poda zahtevo, v odgovorno državo članico, se izvede v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, ki poda zahtevo, po posvetu med zadevnima državama članicama, kakor hitro je to praktično izvedljivo in najkasneje v šestih mesecih po odobritvi zahteve, da bo druga država članica sprejela ali ponovno sprejela zadevno osebo ali končni odločitvi o pritožbi ali ponovnem pregledu, če v skladu s členom 27(3) obstaja odložilni učinek.

[...]

2. Kadar se predaja ne opravi v roku šestih mesecev, je odgovorna država članica oproščena svoje obveznosti sprejema ali ponovnega sprejema zadevne osebe, odgovornost pa se nato prenese na državo članico, ki poda zahtevo. Ta rok se lahko podaljša na največ eno leto, če predaja ni bila možna, ker je zadevna oseba v zaporu, ali na največ osemnajst mesecev, če zadevna oseba pobegne.

[...]"

Direktiva 2001/40/ES

17 Člen 1(1) Direktive Sveta 2001/40/ES z dne 28. maja 2001 o medsebojnem priznavanju odločb o izgonu državljanov tretjih držav (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 107) določa:

„Namen te direktive je, ne da bi to posegalo v obveznosti iz člena 23 in v uporabo člena 96 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 [med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 2, str. 3)], ki je bila podpisana v Schengnu dne 19. junija 1990, [...] omogočiti priznanje odločbe o izgonu [odstranitvi], ki jo izda pristojni organ ene od držav članic, v nadaljnjem besedilu imenovane ‚država članica izdajateljica‘, zoper državljana tretje države, ki se zadržuje na ozemlju druge države članice, v nadaljnjem besedilu imenovane ‚država članica izvršiteljica‘.“

18 Člen 2 te direktive določa:

„V tej direktivi pomeni:

[...]

(b) ‚odločba o izgonu [odstranitvi]‘ vsako odločbo, ki odreja izgon [odstranitev] in jo je sprejel pristojni upravni organ države članice izdajateljice,

[...].“

Direktiva 2004/38/ES

- 19 Člen 28(1) in (2) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46), določa:

„1. Pred sprejetjem odločbe o izgonu [odstranitvi] zaradi javnega reda ali javne varnosti, država članica gostiteljica upošteva še zlasti, koliko časa je zadevna oseba bivala na njenem ozemlju, njegovo/njeno starost, zdravstveno stanje, družinske in ekonomske razmere, socialno in kulturno vključenost v državo članico gostiteljico ter obseg njegovih/njenih vezi z izvirno državo.

2. Država članica gostiteljica ne sme sprejeti odločbe o izgonu [odstranitvi] proti državljanom Unije ali njihovim družinskim članom, ne glede na državljanstvo, ki imajo pravico do stalnega prebivališča na njenem ozemlju, razen iz resnih razlogov v zvezi z javnim redom ali javno varnostjo.“

Nizozemsko pravo

- 20 Člen 8 Wet tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet (Vreemdelingenwet 2000) (zakon o splošni reviziji zakona o tujcih (zakon o tujcih iz leta 2000)) z dne 23. novembra 2000 (Stb. 2000, št. 496) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o tujcih), določa:

„Tujec ima pravico do zakonitega prebivanja na Nizozemskem le:

[...]

(k) v obdobju, v katerem mu je minister dal možnost, da vloži pritožbo zaradi kršitve člena 273f Wetboek van Strafrecht (kazenski zakonik) [v zvezi s trgovino z ljudmi]“.

- 21 V členu 30(1) zakona o tujcih je podrobneje določeno, da se prošnja za izdajo dovoljenja za prebivanje za določen čas ne obravnava, če se na podlagi Uredbe Dublin III ugotovi, da je za obravnavanje te prošnje odgovorna druga država članica.

- 22 V oddelku B8/3.1 Vreemdelingencirculaire 2000 (okrožnica o tujcih iz leta 2000) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: okrožnica o tujcih), je med drugim navedeno:

„Poveljnik Koninklijke Marechaussee (žandarmerija, Nizozemska; v nadaljevanju: KMar) ima enaka pooblastila kot vodja nacionalne policije, če obstajajo znaki, da je tuj državljan žrtev trgovine z ljudmi. [...]

Immigratie- en Naturalisatiedienst (služba za priseljevanje in naturalizacijo, Nizozemska; v nadaljevanju: IND) na področju pravice do prebivanja razlikuje med tremi položaji glede pravice do začasnega prebivanja žrtev in prič ter oseb, ki so razkrile informacije o trgovini z ljudmi:

1. rok za premislek za žrtve trgovine z ljudmi;
2. dovoljenje za prebivanje za žrtve trgovine z ljudmi in
3. dovoljenje za prebivanje za priče in osebe, ki so razkrile informacije o trgovini z ljudmi.

1. Rok za premislek

V skladu s členom 8(k) zakona o tujcih se domnevnim žrtvam trgovine z ljudmi odobri rok za premislek največ treh mesecev, v katerem se morajo odločiti, ali želijo vložiti prijavo o trgovini z ljudmi ali kako drugače sodelovati z informacijami o kaznivem dejanju, v kazenski preiskavi osebe, osumljene trgovine z ljudmi, ali na sojenju tej osebi, ali pa se temu odpovejo.

Policija ali KMar ob vsakršnem indicu o trgovini z ljudmi in/ali po posredovanju Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (inšpektorat za socialne zadeve in zaposlovanje, Nizozemska) domnevni žrtvi čim prej ponudi rok za premislek. [...]

V roku za premislek IND odloži predajo domnevne žrtve trgovine z ljudmi z ozemlja Nizozemske.

Rok za premislek se odobri samo enkrat in ga ni mogoče podaljšati.

Rok za premislek je namenjen samo tujcem, ki nezakonito prebivajo na Nizozemskem in ki:

- so ali so bili žrtve kršitve, določene v členu 273f kazenskega zakonika;
- na Nizozemskem še niso bili žrtve kršitve, določene v členu 273f kazenskega zakonika, vendar so morda žrtve trgovine z ljudmi; ali
- niso imeli dostopa do ozemlja Kraljevine Nizozemske, vendar so morda žrtve trgovine z ljudmi, pri čemer se razume, da KMar po potrebi in posvetovanju z državnim tožilstvom ponudi rok za premislek ob vsakršnem indicu o trgovini z ljudmi.

Upravičenost do roka za premislek ni na voljo pričam in osebam, ki so razkrile informacije o trgovini z ljudmi.

IND tujcem, ki so pridržani, odobri rok za premislek izključno s soglasjem državnega tožilstva in policije ali KMar.

Med rokom za premislek se mora domnevna žrtev enkrat na mesec zglasiti pri regionalni enoti policije ali KMar, ki ji je bila upravno dodeljena.

Rok za premislek se konča, ko:

- policija ali KMar ugotovi, da je v roku za premislek domnevna žrtev odšla ‚neznano kam‘;

- domnevna žrtev v roku za premislek navede, da se odpoveduje vložitvi prijave ali drugačnemu sodelovanju z informacijami o kaznivem dejanju ali v kazenski preiskavi osebe, osumljene trgovine z ljudmi, ali na sojenju tej osebi;
- je domnevna žrtev vložila prijavo o trgovini z ljudmi in podpisala zapisnik ali sodelovala z informacijami o kaznivem dejanju ali v preiskavi osebe, osumljene trgovine z ljudmi, ali na sojenju tej osebi;
- domnevna žrtev vloži prošnjo za dovoljenje za prebivanje (na drugi podlagi, ki ni navedena v tem odstavku).

Ko se rok za premislek konča, IND odpravi odlog predaje zadevne osebe.“

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 23 Potem ko je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, ki je nigerijski državljan, vložila tri prošnje za azil v Italiji in dodatno prošnjo za azil v Belgiji, je 26. aprila 2019 zaprosila za azil na Nizozemskem.
- 24 Kraljevina Nizozemska je 3. junija 2019 od Italijanske republike zahtevala ponovni sprejem zadevne osebe v smislu člena 18(1)(d) Uredbe Dublin III. Italijanska republika je 13. junija istega leta tej zahtevi ugodila.
- 25 Državni sekretar je 18. julija 2019 tožečo stranko iz postopka v glavni stvari obvestil, da namerava njeno prošnjo za azil zavrnil brez obravnave, saj je Italijanska republika tista država članica, ki je na podlagi Uredbe Dublin III odgovorna za obravnavanje njene prošnje.
- 26 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je 30. julija 2019 izjavila, da je bila žrtev trgovine z ljudmi v Italiji in da je enega od storilcev te kršitve prepoznala v sprejemnem centru na Nizozemskem. V zvezi s tem jo je zaslišala policija za tujce.
- 27 Državni sekretar je z odločbo z dne 12. avgusta 2019 zavrnil obravnavo prošnje tožeče stranke iz postopka v glavni stvari za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje iz naslova azila z obrazložitvijo, da je v skladu z Uredbo Dublin III odgovorna država članica Italijanska republika. Državni sekretar je s to odločbo odredil predajo tožeče stranke iz postopka v glavni stvari Italiji.
- 28 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je 3. oktobra 2019 pri nizozemskih organih vložila prijavo, z obrazložitvijo, da je bila žrtev trgovine z ljudmi.
- 29 Glede na podatke, predložene Sodišču, naj bi državno tožilstvo po preučitvi ugotovilo, da na Nizozemskem ni nobenega indica, s katerim bi bilo mogoče podpreti prijavo tožeče stranke iz postopka v glavni stvari. Ker sodelovanje tožeče stranke iz postopka v glavni stvari v predkazenskem postopku na Nizozemskem ni potrebno, naj bi bil postopek z njeno prijavo ustavljen brez nadaljnjih ukrepov.
- 30 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je zoper odločbo z dne 12. avgusta 2019 vložila tožbo pri predložitvenem sodišču. Med drugim trdi, da je ta odločba nezakonita, ker bi ji moral biti v skladu s členom 6 Direktive 2004/81 odobren rok za premislek.

- 31 Predložitveno sodišče meni, da se postavljata vprašanji, ali bi bilo treba tožeči stranki iz postopka v glavni stvari kadar koli po 30. juliju 2019 odobriti rok za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81, in če je tako, ali je bilo državnemu sekretarju, čeprav ta rok za premislek ni bil odobren, dovoljeno, da sprejme ukrepe za pripravo na odstranitev tožeče stranke iz postopka v glavni stvari z nizozemskega ozemlja, in ali – kot nadaljevanje tega vprašanja – odločba z dne 12. avgusta 2019 pomeni odredbo o odstranitvi v smislu člena 6(2) te direktive. Poleg tega se predložitveno sodišče sprašuje o posledicah, ki jih je treba izpeljati iz okoliščine, da nizozemsko pravo, razen elementov, navedenih v okrožnici o tujcih, ne določa niti trajanja niti začetka teka tega roka za premislek in da zato člen 6(1) Direktive 2004/81 v to pravo ni bil prenesen.
- 32 V teh okoliščinah je Rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu, Nizozemska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. (a) Ali je treba, ker Kraljevina Nizozemska v nacionalnem pravu ni določila začetka teka roka za premislek iz člena 6(1) [Direktive 2004/81], to določbo razlagati tako, da začne rok za premislek teči po samem zakonu, ko državljani tretje države uradno obvesti nizozemske organe o trgovini z ljudmi?
- (b) Ali je treba, ker Kraljevina Nizozemska v nacionalnem pravu ni določila trajanja roka za premislek iz člena 6(1) [Direktive 2004/81], to določbo razlagati tako, da se rok za premislek po samem zakonu izteče, potem ko je bila podana prijava o trgovini z ljudmi ali ko zadevni državljani tretje države sporoči, da se odpoveduje vložitvi prijave?
2. Ali je treba kot ukrepe za odstranitev v smislu člena 6(2) [Direktive 2004/81] razumeti tudi ukrepe za odstranitev državljanov tretje države z ozemlja države članice na ozemlje druge države članice?
3. (a) Ali člen 6(2) [Direktive 2004/81] nasprotuje temu, da se sprejme odločitev o predaji med tekom roka za premislek iz odstavka 1 tega člena?
- (b) Ali člen 6(2) [Direktive 2004/81] nasprotuje temu, da se med tekom roka za premislek iz odstavka 1 tega člena izvrši že sprejeta odločitev o predaji ali da se pripravi njena izvršitev?“

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Dopustnost

- 33 Češka in nizozemska vlada dvomita o upoštevnosti postavljenih vprašanj za predhodno odločanje za rešitev spora o glavni stvari.
- 34 Po mnenju češke vlade razlaga člena 6 Direktive 2004/81, za katero je zaprosilo predložitveno sodišče, očitno ni povezana s položajem tožeče stranke iz postopka v glavni stvari. Po eni strani naj bi namreč zadnjenavedena zatrjevala le, da je bila žrtev kršitev, povezanih s trgovino z ljudmi, medtem ko naj bi se v skladu s členom 3 Direktive 2004/81 ta direktiva uporabljala le za državljane tretjih držav, „ki so ali so bili“ žrtve takih kršitev. Na drugi strani češka vlada poudarja, da iz predloga za sprejetje predhodne odločbe ne izhaja, da bi pristojni organi na podlagi člena 5, prvi odstavek, te direktive preučili vprašanje, ali tožeča stranka iz postopka v glavni stvari spada na področje uporabe Direktive 2004/81.

- 35 Nizozemska vlada trdi, da se člen 6 navedene direktive ne uporablja za državljana tretje države, ki – kot naj bi bilo v primeru tožeče stranke iz postopka v glavni stvari – kot prosilec za mednarodno zaščito zakonito prebiva na ozemlju zadevne države članice.
- 36 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, le, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na postavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodbi z dne 15. decembra 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, točki 59 in 61, ter z dne 25. novembra 2021, *État luxembourgeois* (Informacije, ki se nanašajo na skupino davčnih zavezancev), C-437/19, EU:C:2021:953, točka 81).
- 37 Nujnost razlage prava Unije, ki je koristna za nacionalno sodišče, od tega sodišča poleg tega zahteva, da opredeli dejanski in pravni okvir, v katerega se umeščajo vprašanja, ki jih postavlja, ali vsaj razloži dejstva, ki so bila podlaga za ta vprašanja. Predložitvena odločba mora poleg tega vsebovati jasne razloge, iz katerih se nacionalno sodišče sprašuje o razlagi prava Unije in iz katerih meni, da je treba Sodišču postaviti vprašanje za predhodno odločanje (sodba z dne 10. marca 2022, *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (Celovito zavarovalno kritje za primer bolezni), C-247/20, EU:C:2022:177, točka 75 in navedena sodna praksa).
- 38 V obravnavani zadevi se predlog za sprejetje predhodne odločbe v bistvu nanaša na vprašanje, ali bi morali nizozemski organi tožeči stranki iz postopka v glavni stvari – ki je nigerijski državljan in ki je prošnjo za mednarodno zaščito vložila na Nizozemskem, potem ko je to storila v Italiji in Belgiji – od trenutka, ko je pri teh organih izjavila, da je bila žrtev kršitev, povezanih s trgovino z ljudmi tako v Italiji kot na Nizozemskem, odobriti rok za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81, preden je bila lahko na podlagi Uredbe Dublin III zakonito sprejeta odločba z dne 12. avgusta 2019 o premestitvi zadevne osebe na ozemlje Italijanske republike, in sicer gre za odločbo, v zvezi s katero se predložitveno sodišče prav tako sprašuje, ali jo je treba opredeliti kot „odredbo o izgonu [odstranitvi]“ v smislu člena 6(2) Direktive 2004/81.
- 39 Posledično glede na to, da mora predložitveno sodišče obravnavati vprašanje, ali so nizozemski organi v sporu o glavni stvari kršili člen 6 Direktive 2004/81, ker so tožeči stranki iz postopka v glavni stvari zavrnila jamstva, zagotovljena na podlagi tega člena, iz ničesar ni razvidno, da zahtevana razlaga prava Unije očitno ne bi imela nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari.
- 40 V teh okoliščinah se ugovor nizozemske in češke vlade v zvezi s tem, da se člen 6 Direktive 2004/81 v sporu o glavni stvari ne uporablja, ne nanaša na dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe, ampak spada v okvir vsebinske preučitve vprašanj (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2020, „*Agro In 2001*“, C-234/18, EU:C:2020:221, točka 44, in z dne 28. oktobra 2021, *Komisia za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo*, C-319/19, EU:C:2021:883, točka 25).
- 41 Zato je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Vsebinska presoja

- 42 Glede vrstnega reda preučevanja vprašanj, postavljenih v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, je treba najprej odgovoriti na drugo vprašanje, katerega predmet sta razlaga pojma „odredba o izgonu [odstranitvi]“ v smislu člena 6(2) Direktive 2004/81 in vprašanje, ali ta pojem zajema odločbo, s katero država članica državljan tretje države preda v drugo državo članico na podlagi Uredbe Dublin III. Nato je treba odgovoriti na tretje vprašanje, s katerim se navedeno sodišče sprašuje o obsegu prepovedi iz člena 6(2) Direktive 2004/81. Nazadnje je treba preučiti prvo vprašanje, s katerim se predložitveno sodišče sprašuje o pravilih za računanje, ki se uporabljajo za rok za premislek iz člena 6(1) te direktive.

Drugo vprašanje

– Uvodne ugotovitve

- 43 Pred preučitvijo drugega vprašanja je treba, na prvem mestu, odgovoriti na trditev češke vlade, ki je navedena v točki 34 te sodbe, v skladu s katero v bistvu državljan tretje države, ki zgolj trdi, da je bil žrtev kršitev, povezanih s trgovino z ljudmi, ni upravičen do roka za premislek, določenega v členu 6 Direktive 2004/81.
- 44 V zvezi s tem je treba poudariti, da je v skladu s členom 1 Direktive 2004/81 njen namen opredeliti pogoje za izdajo dovoljenj za prebivanje z omejenim rokom veljavnosti državljanom tretjih držav, ki sodelujejo v boju proti trgovini z ljudmi ali proti dejanjem omogočanja nezakonitega priseljevanja.
- 45 V skladu s členom 3(1) te direktive države članice uporabljajo to direktivo za državljane tretjih držav, ki so ali so bili žrtve kršitev, povezanih s trgovino z ljudmi, tudi če so na ozemlje držav članic vstopili nelegalno.
- 46 Člen 5, prvi odstavek, navedene direktive določa obveznost pristojnih nacionalnih organov, da obvestijo vsakega državljan tretje države o jamstvih, ki jih ta direktiva ponuja, kadar menijo, da „lahko spada v obseg“ te direktive. Med temi jamstvi je v skladu z uvodno izjavo 11 Direktive 2004/81 upravičenost do roka za premislek iz člena 6(1) te direktive.
- 47 V skladu s členom 6(1) te direktive je namen tega roka za premislek zagotoviti, da zadevni državljani tretjih držav lahko okrevaljo in se rešijo vpliva storilcev kršitev, katerih žrtve so ali so bili, tako da se lahko ti državljani utemeljeno odločijo, ali bodo v zvezi s tem sodelovali s pristojnimi organi ali ne.
- 48 V skladu s členom 6(2) navedene direktive imajo zadevni državljani tretjih držav med rokom za premislek in med čakanjem na sklep pristojnih organov dostop do oskrbe iz člena 7 te direktive, odredbe o njihovi odstranitvi pa ni mogoče izvršiti.
- 49 Člen 6(2) Direktive 2004/81 s tem, da natančneje določa, da se ukrepi, do katerih so ti državljani tretjih držav med rokom za premislek upravičeni, uporabljajo „med čakanjem na sklep pristojnih organov“, implicitno napotuje na člen 8 te direktive, v skladu s katerim se lahko dovoljenje za prebivanje pod določenimi pogoji tem državljanom izda ob izteku roka za premislek ali prej. Iz člena 8(1) navedene direktive, zlasti iz njegove točke (c), pa izhaja, da za podelitev take pravice do prebivanja ni treba dokazati, da navedeni državljani so ali so bili žrtve kršitev, povezanih s trgovino

z ljudmi. Iz tega *a fortiori* sledi, da so lahko isti državljani upravičeni do roka za premislek iz člena 6 iste direktive, čeprav ni bilo dokazano, da so ali so bili žrtve takih kršitev. V zvezi s tem iz člena 5 Direktive 2004/81 v povezavi z njenim členom 6 izhaja, da je treba tak rok za premislek priznati vsakemu državljanu tretje države takoj, ko ima zadevna država članica utemeljene razloge za domnevo, da ta državljan morda je žrtev ali je bil žrtev kršitev, povezanih z trgovino z ljudmi, kar nujno velja, kadar ta državljan pred enim od organov, ki mora odločiti o njegovem položaju, z zadostno verjetnostjo trdi, da je ali da je bil žrtev takega ravnanja.

- 50 V obravnavani zadevi iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, izhaja, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari pred sprejetjem odločbe z dne 12. avgusta 2019, katere zakonitost mora preveriti predložitveno sodišče, zatrjevala, da je bila žrtev trgovine z ljudmi, izjavila, da želi vložiti prijavo iz tega naslova, in navedla, da je enega od storilcev te kršitve prepoznala v sprejemnem centru na Nizozemskem. Zato kaže, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari z zadostno verjetnostjo zatrjevala, da je bila žrtev trgovine z ljudmi, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 51 Na drugem mestu, glede trditve nizozemske vlade, da rok za premislek iz člena 6 Direktive 2004/81 že po svoji naravi ne velja za prosilca za mednarodno zaščito, ker ta na ozemlju države članice prebiva zakonito in zato ne spada na področje uporabe te direktive, je treba ugotoviti, da nobena določba navedene direktive zadevnih državljanov tretjih držav ne razlikuje glede na njihovo prebivanje – zakonito ali nezakonito – na ozemlju držav članic. Nasprotno, ta direktiva s tem, da v členu 3(1) določa, da se uporablja za žrtve kršitev, povezanih s trgovino z ljudmi, „tudi če“ so „na ozemlje držav članic vstopili nelegalno“, nikakor ne izključuje, da so take žrtve, ki zakonito vstopijo na ozemlje države članice in tam zakonito prebivajo, upravičene do jamstev, ki jih zagotavlja navedena direktiva.
- 52 Poleg tega je iz uvodne izjave 4 Direktive 2004/81 razvidno, da pravice, ki jih ta direktiva podeljuje nekaterim državljanom tretjih držav, med drugim ne posegajo v jamstva, ki zanje izhajajo iz njihovega morebitnega statusa prosilcev za mednarodno zaščito. Iz tega sledi, da zakonodajalec Unije nikakor ni izključil, da lahko Direktiva 2004/81 prizna druge pravice, kot so tiste, ki so tem državljanom tretjih držav podeljene zaradi njihovega statusa prosilcev za mednarodno zaščito, zlasti glede na posebne potrebe, ki so povezane z njihovim posebno ranljivim položajem, kot so potrebe po varnosti in zaščiti s strani nacionalnih organov, ki so določene v členu 7(2) te direktive.

– *Vsebinska presoja*

- 53 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(2) Direktive 2004/81 razlagati tako, da ukrep, s katerim je v skladu z Uredbo Dublin III državljan tretje države predan z ozemlja ene države članice na ozemlje druge države članice, spada pod pojem „odredba o izgonu [odstranitvi]“.
- 54 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Direktiva 2004/81 ne opredeljuje pojma „odredba o izgonu [odstranitvi]“ in ne vsebuje nobene izrecne napotitve na pravo držav članic za določitev njegovega smisla in obsega. Zato je treba podati avtonomno in enotno razlago tega pojma v smislu Direktive 2004/81 (glej v tem smislu sodbo z dne 15. aprila 2021, *The North of England P & I Association*, C-786/19, EU:C:2021:276, točka 49).
- 55 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne samo njeno besedilo, ampak tudi njen kontekst in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (sodba z dne 1. avgusta 2022, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, točka 121 in navedena sodna praksa).

- 56 V zvezi s tem je treba navesti, da z jezikovnega vidika na podlagi običajnega pomena pojma „odstranitev“ ni mogoče ugotoviti, ali je ozemlje, ki ga mora oseba, ki jo je treba odstraniti, zapustiti, ozemlje države članice, ki sprejme zadevno odredbo o odstranitvi, ali ozemlje Evropske unije kot celote. Vendar iz ciljev, ki se uresničujejo z Direktivo 2004/81, in iz konteksta, v katerega je umeščen člen 6(1) te direktive, izhaja, da je odredba, katere izvršitev je v skladu s tem členom prepovedana, tista, s katero se zadevni osebi naloži, naj zapusti ozemlje zadevne države članice.
- 57 Na prvem mestu, kar zadeva cilje Direktive 2004/81, kot to med drugim izhaja iz člena 1 te direktive ter njenih uvodnih izjav 2, 4 in 11, ima navedena direktiva dvojni cilj, in sicer, da se združijo prizadevanja pri odkrivanju in razbijanju kriminalnih združb, pri čemer se ščitijo pravice žrtev trgovine z ljudmi, tako da se tem žrtvam v nekem določenem obdobju omogoči zlasti, da v okviru boja proti taki kršitvi razmislijo o možnosti sodelovanja z nacionalnimi policijskimi organi, organi pregona in sodnimi organi.
- 58 V skladu s tem dvojnimi ciljem varstva pravic žrtve trgovine z ljudmi in prispevanja k učinkovitosti kazenskega pregona je bil z Direktivo 2004/81 uveden rok za premislek iz člena 6(1) te direktive, katerega namen je, kot določa ta določba, zagotoviti, da zadevni državljani tretjih držav lahko okrevaljo in se rešijo vpliva storilcev kršitev, katerih žrtve so ali so bili, tako da se lahko ti državljani preišli odločijo, ali bodo sodelovali s pristojnimi organi ali ne.
- 59 Prav tako se glede na ta dvojni cilj s členom 6(2) Direktive 2004/81 med tem rokom za premislek zahteva, prvič, da država članica, na ozemlju katere je zadevna oseba, zadovolji med drugim osnovne potrebe te osebe, tako da ji zagotovi oskrbo iz člena 7 te direktive, in drugič, da se v tem obdobju odpove izvršitvi kakršne koli odredbe o odstranitvi, s čimer je zadevni osebi začasno dovoljeno, da „med čakanjem na sklep pristojnih organov“ ostane na zadevnem ozemlju. Kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 69 sklepnih predlogov, sta obe zahtevi povezani, saj ukrepov za pomoč in podpore iz člena 7 Direktive 2004/81, ki jih je treba zagotoviti med rokom za razmislek, ni mogoče v celoti izpolniti, če je zadevna oseba zapustila ozemlje zadevne države članice.
- 60 Stališče, da med navedenim rokom za premislek „odredba o izgonu [odstranitvi]“ iz člena 6(2) Direktive 2004/81, katere izvršitev je prepovedana, ne zajema odločitve o predaji v drugo državo članico, ki je sprejeta na podlagi Uredbe Dublin III, bi tako lahko ogrozilo uresničitev dvojnega cilja te direktive.
- 61 Prvič, izvršitev take odločitve o predaji med rokom za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81 bi namreč vodila v to, da bi se žrtev trgovine z ljudmi oddaljila od specializiranih služb za zagotavljanje pomoči, pri katerih bi lahko dobila podporo, s čimer bi se ustavila oskrba, ki je žrtvi v tej državi članici zagotovljena na podlagi člena 7 Direktive 2004/81, kar bi škodilo okrevanju te žrtve in bi posledično povečalo njeno ranljivost.
- 62 Drugič, izvršitev take odločitve v zgodnji fazi, v katero je umeščen rok za premislek, ki je bil odobren žrtvi trgovine z ljudmi, bi škodovala sodelovanju te žrtve v predkazenskem postopku in/ali sodnem postopku. Predaja navedene žrtve v drugo državo članico – še preden bi se lahko med rokom za premislek, do katerega je upravičena, izrekla o svoji pripravljenosti za sodelovanje v tem predkazenskem postopku in/ali tem sodnem postopku – namreč ne bi samo prikrajšala pristojnih organov za pričanje, ki bi lahko bilo še posebej koristno za pregon storilcev zadevne kršitve, ampak bi, paradoksalno, pripeljalo do tega, da bi bila zadevna oseba odstranjena z ozemlja pristojne države članice, čeprav bi morala biti tam navzoča, zato da bi bila po potrebi vključena v navedeni predkazenski postopek in/ali navedeni sodni postopek.

- 63 Na drugem mestu je treba glede konteksta, v katerega je umeščen rok za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81, opozoriti, da morajo v skladu s členom 5 te direktive pristojni organi zadevne države članice žrtev trgovine z ljudmi predhodno obvestiti o „možnostih, ki jih [ta direktiva] ponuja“. Med temi možnostmi ni le upravičenost do tega roka za premislek, temveč tudi možnost prejeti ukrepe za pomoč in podporo iz člena 7 Direktive 2004/81 ter, pod nekaterimi pogoji, možnost, da se jim izda dovoljenje za začasno prebivanje v skladu s členom 8 te direktive, ki mora v skladu z uvodno izjavo 9 te direktive za žrtev pomeniti „dovolj veliko spodbudo“ za sodelovanje s pristojnimi organi.
- 64 Kot pa je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 67 sklepnih predlogov, bi bil tej obveznosti obveščanja odvzet polni učinek, če bi bilo zadevni državi članici med rokom za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81 dovoljeno, da zadevno osebo preda v drugo državo članico, medtem ko se je zadevna država članica zavezala, da ji bo med tem rokom zagotovila upravičenost do zgoraj navedenih ukrepov in izdajo dovoljenja za začasno prebivanje na svojem ozemlju najpozneje do izteka tega roka, če so izpolnjeni pogoji iz člena 8 te direktive.
- 65 Zgornje razlage ni mogoče ovreči s preučitvijo direktiv 2001/40 in 2004/38, ki ju navaja predložitveno sodišče. Zadostuje namreč ugotoviti, da ti direktivi, ki sami po sebi ne vsebujeta nobene opredelitve pojma „odredba o izgonu [odstranitvi]“, ne omogočata nedvoumnih spoznanj v zvezi z geografskim obsegom takega pojma v smislu Direktive 2004/81. Trditev nemške vlade, ki se opira zlasti na Direktivo 2001/40 in v skladu s katero se pojem „odredba o izgonu [odstranitvi]“ po navadi uporablja v odnosih s tretjimi državami, je s strogo jezikovnega vidika omajana z uporabo tega pojma, zlasti v členu 28 Direktive 2004/38, ki se nedvomno nanaša le na odstranitev z ozemlja države članice in ne na odstranitev s celotnega ozemlja Unije. Poleg tega v Direktivi 2004/81 tudi ni nobenega sklicevanja na določbe Uredbe št. 343/2003, ki je veljala na dan sprejetja zadnjenavedene direktive in ki je bila od 18. julija 2013 razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Dublin III, v kateri sicer ta zadnjenavedena direktiva prav tako ni omenjena.
- 66 Glede na vse zgornje preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(2) Direktive 2004/81 razlagati tako, da ukrep, s katerim je na podlagi Uredbe Dublin III državljan tretje države predan z ozemlja ene države članice na ozemlje druge države članice, spada pod pojem „odredba o izgonu [odstranitvi]“.

Tretje vprašanje

- 67 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(2) Direktive 2004/81 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se odločitev o predaji državljana tretje države, ki je sprejeta na podlagi Uredbe Dublin III, sprejme ali izvrši oziroma da se začnejo pripravljalni ukrepi za njeno izvršitev med rokom za premislek iz člena 6(1) te direktive.
- 68 V skladu s členom 6(2) Direktive 2004/81 med tem rokom za premislek zoper zadevne državljane tretjih držav „odredbe o [...] izgonu [odstranitvi] [...] ni mogoče izvršiti“.
- 69 Zato člen 6(2) Direktive 2004/81 glede na svoje besedilo ne prepoveduje sprejetja ukrepa za odstranitev ali katerega koli drugega pripravljalnega ukrepa za njeno izvršitev.

- 70 Glede na odgovor na drugo vprašanje ta določba torej nasprotuje samo temu, da se med rokom za premislek, ki je odobren v skladu s členom 6(1) te direktive, izvrši odločitev o predaji, ki je bila sprejeta na podlagi Uredbe Dublin III, v zvezi z državljani tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe navedene direktive.
- 71 Vendar, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 88 sklepnih predlogov, je pomembno, da pristojni nacionalni organi pri sprejemanju pripravljanih ukrepov za izvršitev odločitve o predaji v obdobju roka za premislek iz člena 6(1) Direktive 2004/81 ne ogrožajo uresničevanja dvojnega cilja, na katerega je bilo opozorjeno v točki 58 te sodbe, ki mu ta določba sledi. Zato, čeprav sprejetje pripravljanih ukrepov za izvršitev te odločbe v obdobju tega roka za premislek ni prepovedano, pa to sprejetje takemu roku ne more odvzeti polnega učinka, kar bo v obravnavani zadevi moralo preveriti predložitveno sodišče. Tako bi lahko bilo zlasti, če bi pripravljani ukrepi za izvršitev take odločbe pomenili pridržanje žrtve trgovine z ljudmi zaradi njene predaje, saj taki pripravljani ukrepi tej osebi glede na njeno ranljivost med drugim ne omogočajo niti, da okreva, niti da se utemeljeno odloči sodelovati s pristojnimi organi države članice, na ozemlju katere je.
- 72 Dodati je treba, da taka razlaga člena 6(2) Direktive 2004/81 ne more ogroziti spoštovanja jasno opredeljenih in razmeroma kratkih rokov, znotraj katerih je v skladu z določbami Uredbe Dublin III določen upravni postopek prenosa odgovornosti za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito na državo članico, na katero je zahteva naslovljena.
- 73 Tako najprej iz točke 69 te sodbe izhaja, da to, da je prosilcu za mednarodno zaščito odobren rok za premislek, državi članici, na ozemlju katere je ta prosilec, ne preprečuje, da v tem roku za premislek predloži zahtevo, zato da bi v skladu s členom 21(1) te uredbe navedenega prosilca sprejela druga država članica, in da, če se ta strinja, v navedenem roku za premislek sprejme odločitev o predaji v državo članico, na katero je zahteva naslovljena.
- 74 Dalje, res je, da ima v skladu s členom 29(1) in (2) navedene uredbe država članica za izvedbo predaje prosilca na voljo šest mesecev od odobritve zahteve za sprejem oziroma od sprejetja končne odločitve o pritožbi zoper odločitev o predaji ali ponovnem pregledu te odločitve z vidika dejanskega stanja in prava, kadar je v skladu s členom 27(3) te uredbe odobren odložilni učinek, sicer je država članica, na katero je zahteva naslovljena, oproščena obveznosti sprejema zadevne osebe, odgovornost pa se nato prenese na državo članico, ki poda zahtevo (glej v tem smislu sodbo z dne 26. julija 2017, A. S., C-490/16, EU:C:2017:585, točke 46, 57 in 58).
- 75 Vendar je treba v zvezi z Direktivo 2004/81 opozoriti, da se – kot je določeno v njenem členu 6(1), drugi pododstavek – začetek in trajanje roka za premislek iz te določbe določita v skladu z nacionalnim pravom.
- 76 Zato morajo države članice zagotoviti ravnovesje med trajanjem roka za premislek, ki ga odobrijo žrtvam trgovine z ljudmi na svojem ozemlju, in spoštovanjem roka iz člena 29(1) in (2) Uredbe Dublin III, da se zagotovita pravilno razmerje in ohranitev polnega učinka teh instrumentov.
- 77 Glede na vse zgornje preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(2) Direktive 2004/81 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se odločitev o predaji državljan tretje države, ki je sprejeta na podlagi Uredbe Dublin III, izvrši med rokom za premislek, ki je zagotovljen v odstavku 1 tega člena 6, vendar ne nasprotuje niti sprejetju take odločitve niti pripravljanim ukrepom za njeno izvršitev, če s temi pripravljanimi ukrepi ni odvzet polni učinek takemu roku za premislek, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Prvo vprašanje

- 78 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(1) Direktive 2004/81, če ne obstaja ukrep za prenos v nacionalno pravo, razlagati tako, da, prvič, rok za premislek iz te določbe začne samodejno teči od trenutka, ko zadevni državljani tretje države pristojne nacionalne organe obvesti, da je ali da je bil žrtev trgovine z ljudmi, in drugič, se samodejno konča po tem, ko je ta državljani podal prijavo iz razloga, da je bil žrtev trgovine z ljudmi, ali – nasprotno – je te organe obvestil, da se tej pravici odpoveduje.
- 79 V obravnavani zadevi, kot to izhaja iz predstavitve dejstev, ki so podlaga za spor o glavni stvari, kakor je bila povzeta v točkah od 23 do 30 te sodbe, pristojni nacionalni organi niso v nobenem trenutku pred sprejetjem odločitve o predaji z dne 12. avgusta 2019 tožečo stranko iz postopka v glavni stvari – ki je pred tem zatrjevala, da je bila žrtev trgovine z ljudmi, izjavila, da želi vložiti prijavo iz tega naslova, in navedla, da je enega od storilcev te kršitve prepoznala v sprejemnem centru na Nizozemskem – obvestili o možnostih, ki jih ponuja Direktiva 2004/81, vključno z možnostjo, da izkoristi rok za premislek, ki je določen v členu 6(1) te direktive, niti niso tožeči stranki iz postopka v glavni stvari takega roka odobrili.
- 80 Ob tem je treba poudariti, da se spor o glavni stvari – kot je razvidno iz navedb predložitvenega sodišča – nanaša na zakonitost odločbe z dne 12. avgusta 2019 o predaji tožeče stranke iz postopka v glavni stvari Italiji na podlagi Uredbe Dublin III. Kot je bilo navedeno v točki 77 te sodbe, pa Direktiva 2004/81 ne nasprotuje sprejetju odločitve o predaji med rokom za premislek iz člena 6(1) te direktive. Iz tega sledi, da tudi če bi moral biti tožeči stranki iz postopka v glavni stvari tak rok za premislek odobren, nepravilnost, ki so jo storili nizozemski organi s tem, da v obravnavani zadevi takega roka za premislek niso odobrili, ne more vplivati na zakonitost odločitve o predaji, ki se izpodbija pred predložitvenim sodiščem, saj člen 6 Direktive 2004/81 nasprotuje samo temu, da se taka odločitev izvrši, kadar državljanu tretje države ni bil odobren rok za premislek, do katerega je imel pravico v skladu s tem členom 6.
- 81 Iz prejšnje točke prav tako izhaja, da bi za nadzor zakonitosti odločbe z dne 12. avgusta 2019 z odgovorom na vprašanje, od katerega trenutka in do katerega datuma bi moral biti tožeči stranki iz postopka v glavni stvari odobren rok za premislek, Sodišče oblikovalo posvetovalno mnenje o povsem hipotetičnem vprašanju.
- 82 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa Sodišče ni pristojno za dajanje posvetovalnih mnenj glede splošnih ali hipotetičnih vprašanj (sodba z dne 16. julija 1992, Meilicke, C-83/91, EU:C:1992:332, točka 25, in z dne 8. junija 2017, OL, C-111/17 PPU, EU:C:2017:436, točka 33).
- 83 Zato je treba ugotoviti, da ni naloga Sodišča, da odgovori na prvo vprašanje.

Stroški

- 84 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Člen 6(2) Direktive Sveta 2004/81/ES z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje za državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so jim pomagali pri nezakoniti preselitvi in ki sodelujejo s pristojnimi organi,

je treba razlagati tako, da

ukrep, s katerim je državljan tretje države na podlagi Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, predan z ozemlja ene države članice na ozemlje druge države članice, spada pod pojem „odredba o izgonu [odstranitvi]“.

2. Člen 6(2) Direktive 2004/81

je treba razlagati tako, da

nasprotuje temu, da se odločitev o predaji državljana tretje države, ki je sprejeta na podlagi Uredbe št. 604/2013, izvrši med rokom za premislek, ki je zagotovljen v odstavku 1 tega člena 6, vendar ne nasprotuje niti sprejetju take odločitve niti pripravljalnemu ukrepom za njeno izvršitev, če s temi pripravljalnimi ukrepi ni odvzet polni učinek takemu roku za premislek, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Podpisi